

An Chomhairle um Oideachas Gaeltachta & Gaelscolaíochta (COGG)

Coimhlint Leasa

Le cois na gceanglas dlíthiúil faoi Achtanna na gComhlachtaí agus ceanglais faoi Eitic in Acht na hOifige Poiblí 1995 cuirfear i bhfeidhm an polasaí seo a leanas de ghrá na trédhearcachta. Aithníonn COGG go bhféadfadh coimhlint leasa dhealraitheach a bheith lán chomh dochrach le fíorchoimhlint leasa a bheith ann agus nach mór, dá réir, a leithéid a sheachaint:

- i) Arna cheapadh chuig na Comhairle, ní mór do gach comhalta sonraí a chur ar fáil do Phríomhfheidhmeannach na Comhairle maidir lena c(h)uid fostaíochta agus gach leas gnó eile lena n-áirítear scairshealbhaíochtaí, caidrimh ghairmiúla srl., a bhféadfadh coimhlint leasa a bheith ag gabháil leo nó a d'fhéadfadh tionchar ábhartha a imirt ar an gcomhalta maidir le cur i gcrích a c(h)uid feidhmeanna mar chomhalta Comhairle. Maidir le leasanna ar bith de chuid duine de chlann an chomhalta a mbeifí ag súil go réasúnta leis go mbeadh sé/sí ar an eolas fúthu nó aon duine nó foras a bhaineann leis an gcomhalta a bhféadfaí coimhlint leasa a bheith ag gabháil leis nó a d'fhéadfadh tionchar ábhartha a imirt ar an gcomhalta maidir le cur i gcrích a c(h)uid feidhmeanna ní mór dó/di iad seo a nochtadh chomh maith. Chun na críche seo, áireofar na daoine agus na forais seo a leanas orthu siúd a bhaineann leis an gcomhalta:
 - (a) céile, tuismitheoir, deartháir, deirfiúr, leanbh nó leasleanbh;
 - (b) dlúthchara;
 - (c) comhlacht corpraithe lena mbaineann an comhalta;
 - (d) duine ag gníomhú mar iontaobhaí d'aon iontaobhas, ar a mbeadh an comhalta nó na daoine ag (a) nó (b) thuas nó an comhlacht corpraithe ag (c) thuas ina dtairbhíthe dá bharr; agus
 - (e) duine ag gníomhú mar pháirtneir de chuid an chomhalta nó de chuid aon duine nó forais atá, de bhua (a) – (d) thuas, bainteach leis an gcomhalta.

D'fhéadfaí tuiscint as gurb ann do choimhlint leasa i dtosca ina bhfuil leas bainteach ag an gcomhalta Comhairle mar a shainmhíntear in (a) – (e) thuas nó:

- i.
 - i. Má tá sé/sí féin i mbun gnó le leas bainteach, bíodh sin ina dhuine aonair, ina chomhlacht corpraithe, ina chumann nó ina chomhlachas;
 - ii. Má tá scaireanna nó úinéireacht nó leas dílseánaigh eile aige/aici nó má tá sé/sí ina c(h)omhalta den chomhlacht chorpraithe, den chumann nó den chomhlachas;
 - iii. Más féichiúnaí nó más creidiúnaí é/i den duine aonair sin, den chomhlacht chorpraithe, den chumann nó den chomhlachas;
 - iv. Má shealbhaíonn sé aon oifig bíodh sin mar Stiúrthóir nó mar chomhairleoir nó eile de chomhlacht corpraithe, de chumann nó de chomhlachas dá sórt, bíodh luach saothair ag dul leis nó ná bíodh;
- i) Ní mór do gach comhalta sonraí maidir le leasanna gnó de réir mar atá leagtha amach thuas a chur ar fáil don Phríomhfheidhmeannach de réir mar a thagann siad chun solais dó/di le linn thréimhse a stiúrthóireachta.
- ii) Sa chás go mbeidh sé ábhartha in aon cheist a tharlaíonn, ní mór don chomhalta a chur in iúl don Phríomhfheidhmeannach fostaíocht agus aon leasanna gnó eile na ndaoine uile a bhaineann leis/léi, de réir mar a shainmhíntear ag (i).

- iii) Is faoi lánrogha na Comhairle é nochtadh mionscairshealbhaíochtaí comhaltaí. Mar threoir ghinearálta, déantar scairshealbhaíochtaí dar luach os cionn €15,000 nó os cionn 5 faoin chéad de chaipiteal eisithe comhlachta a nochtadh.
- iv) Sa chás go bhfuil comhalta éiginnte faoi cé acu a éilíonn nó nach n-éilíonn an Polasaí seo nochtadh leasa dá c(h)uid féin nó de dhuine bainteach, ní mór dó/di dul i gcomhairle leis an gCathaoirleach.
- v) Coimeádfar sonraí na leasanna thuas ag Príomhfheidhmeannach na Comhairle i gclár rúnda ar leith agus déanfar é a nuashonrú gach bliain. Cuirfear in iúl don Phríomhfheidhmeannach a luaithe agus is féidir aon athruithe a tharlóidh san idirlinn. Is ag Cathaoirleach agus Príomhfheidhmeannach COGG amháin a mbeidh teacht acu ar an gclár.
- vi) Sa chás go dtarlaíonn ceist a bhaineann le leasanna an Chathaoirligh, ní mór dó/di an Leas-Chathaoirleach nó comhalta Comhairle eile a údarú chun plé leis an ábhar. Is é an duine a cheapfar amhlaidh a bheidh mar chathaoirleach ar chruinnithe Comhairle agus plé nó cinneadh á dhéanamh ar an ábhar ina bhfuil leas ag an Chathaoirleach nó ag duine nó foras a bhaineann leis an gCathaoirleach. Ní mór don chathaoirleach bheith as láthair le linn plé agus próisis chinnteoireachta dá sórt.
- vii) Ní cuirfear ar fáil don chomhalta bhainteach cáipéisí Comhairle nó comhlachta a bhaineann le haon phlé maidir leis na leasanna thuas sula ndéanfar cinneadh. (Ar na cáipéisí sin áireofar na cáipéisí siúd atá bainteach le cásanna a bhaineann le hiomaitheoirí do na leasanna thuas). Ar chinní a bheith déanta, cuirfear in iúl don chomhalta iad.
- viii) De thairbhe go n-aithnítear go bhféadann leasanna comhalta Comhairle agus daoine a bhaineann leis/léi athrú in aicearracht, ní mór do chomhalta Comhairle, má fhaigheann sé/sí cáipéisí a bhaineann lena leasanna nó le leasanna daoine a bhaineann leis/léi, na cáipéisí a chur ar ais chuig an bPríomhfheidhmeannach a luaithe agus is féidir.
- ix) Ní mór do chomhalta Comhairle fanacht as láthair le linn don Chomhairle plé nó cinneadh a dhéanamh ar ábhair a tharlaíonn ina bhfuil leas ag an gcomhalta sin (seachas ina c(h)áil mar chomhalta Comhairle) nó ag duine nó foras a bhaineann leis an gcomhalta. I gcásanna den chineál seo, coimeádfar taifead ar leithligh den idirphlé (nach mbeidh aon teacht ag an gcomhalta Comhairle air).
- x) Má bhíonn aon cheist maidir le cé acu a bhaineann nó nach mbaineann cás le leasanna comhalta Comhairle nó duine nó forais a bhaineann leis an gcomhalta Comhairle sin, is é an Cathaoirleach a dhéanfaidh cinneadh ar an cheist.
- xi) Ní mór d'iarchoimhaltaí Comhairle faisnéis a fuair siad le linn a dtréimhse sa cháil sin a choimeád faoi rún.

Láimhseáil Comhlintí Leasa

Teist

Féadann coimhlintí leasa tarlú mar gheall ar a bheith bainteach sa chinnteoireacht a bhaineann le hullmhú nó cur i bhfeidhm straitéis nó pholasaí COGG nó le húdarú tairiscintí/maoiniú COGG.

Seo leanas an eochairtheist a chuirtear i bhfeidhm i ngach cás:

An bhfuil leas comhalta Comhairle réamhchlaonta? – sin le rá an measfadh duine réasúnta, agus na fíricí á scrúdú go hoibiachtúil aige/aici, go mbeadh sé deacair ag an gcomhalta Comhairle cinneadh a dhéanamh go hoibiachtúil ar mhaithe le leas an phobail gan ligint dá leasanna tionchar a imirt air/uirthi.

I dtosca ina meastar gurb ann do choimhlint leasa, ní mór don chomhalta Comhairle:

- i. A chinntiú gur fograíodh agus gur cláraíodh go cuí a c(h)oimhlint leasa
- ii. Aon cháipéisí a cuireadh ar fáil ag COGG a bhaineann leis an ábhar i gceist a chur ar ais chuig Phríomhfheidhmeannach na Comhairle a luaithe agus is féidir
- iii. Fanacht as láthair é/í féin le linn phlé na Comhairle ar an réimse siúd ina bhfuil leas ag an gcomhalta Comhairle.

Iarratais rialta ar mhaoiniú

Ní ceadmhach do chomhalta atá bainteach le foras a dhéanann iarratais rialta ar mhaoiniú a bheith rannpháirteach go díreach nó go hindíreach in aon chéim den phróiseas iarratais ar dheontas/maoiniú. Ní ceadmhach dá leithéidí de chomhaltaí Comhairle, go háirithe, a bheith mar chomhaltaí ar Choiste na nDeontas/Tairiscintí.

Iarratais Ócáideacha nó Aonuaire ar mhaoiniú

Ní ceadmhach do chomhalta Comhairle atá bainteach le foras a dhéanann iarratais ócáideacha ar mhaoiniú a bheith rannpháirteach go díreach nó go hindíreach in aon chéim den phróiseas iarratais ar dheontas i leith an iarratais áirithe sin – sin le rá beart cuí á dhéanamh i gcás coimhlinte.

Cód iompair maidir le hiarratais

- i. Má tá comhalta Comhairle bainteach le heagras atá ag cur isteach iarratais ar thairiscint/maoiniú, ní mór don chomhalta Comhairle gan a bheith bainteach le hullmhú na tairisceana ar mhaoiniú srl nuair is féidir sin. I ngach cás, ní mór don chomhalta Comhairle gan an t-iarratas a phlé le foireann COGG nó gan a bheith páirteach i gcur i láthair/i dtoscaireachtaí mar go bhféadfadh sé go measfaí go raibh siad ag baint leasa as a gcáil mar chomhaltaí Comhairle chun tionchar a imirt ar an toradh.
- ii. Ní bhfaighidh aon chomhalta Comhairle a bhfuil coimhlint leasa fhéideartha aige/aici aon cháipéisí Comhairle nó Coiste a bhaineann lena n-iarratas.
- iii. Ní ceadmhach d'aon chomhalta Comhairle a bhfuil coimhlint leasa fhéideartha aige/aici a bheith rannpháirteach san idirphlé nó sa phróiseas cinnteoireachta ag leibhéal Choiste na dTairiscintí (An Fochoiste Polasaí & Pleanála) nó ag leibhéal Comhairle agus ní ceadmhach dóibh a bheith i láthair le linn aon phlé ar an iarratas.

- iv. Ní ceadmhach do chomhaltaí Comhairle ag aon tráth féacháil lena gcáil a úsáid chun tionchar a imirt go míchuí ar chinneadh tríd iarraidh ar chomhaltaí Comhairle eile ceisteanna a chur nó tríd uirill a dhéanamh ar a n-iarratas ag cruinniú Comhairle/Coiste óna bhfuil siad eisiata nó tríd uirill a dhéanamh chuig oifigigh a bhfuil an t-iarratas á mheasúnú acu. Is féidir go ndéanfar neamhbhailí iarratas de bharr gníomhaíochtaí dá sórt.
- v. Ní chuirfear ar fáil don chomhalta i gceist cáipéisí Comhairle nó Comhlachta ar aon chás a bhaineann le haon idirphlé leis na leasanna thuas sula ndéanfar cinneadh. (Ar na cáipéisí sin áireofar na cáipéisí siúd atá bainteach le cásanna a bhaineann le hiomaitheoirí do na leasanna thuas). Ar chinntí a bheith déanta, cuirfear in iúl don chomhalta iad.

Nósmhaireacht ag cruinnithe Comhairle

Tar éis do gach Comhalta Comhairle leas / leasanna a chlárú den chéad uair, ba cheart go mbeadh mír ar leith ar chlár na gcruinnithe Comhairle a thagann ina dhiaidh sin faoin teideal "Eolas Nua i dtaobh leas na gComhaltail". Nuair a ardaítear an mhír sin ar an gclár ba cheart don Chathaoirleach a fhógairt ar bhealach simplí go bhfuil fáilte roimh Chomhaltaí na Comhairle a leas a dhearbhu, mar shampla, "Tá fáilte roimh chomhaltaí na Comhairle a leas a dhearbhu trí theagmháil a dhéanamh leis an bPríomhfheidhmeannach tar éis an chruinnithe".